

Hälso- och sjukvårdsstrategin – uppföljning 2019

Halland har beslutat om en hälso- och sjukvårdsstrategi med ambitiösa långsiktiga mål som ska uppnås senast 2025. Hallands Hälso- och sjukvårdsstrategi följs upp med hjälp av långsiktiga mål, indikatorer och målnivåer (se tabell nedan). Sedan strategin beslutades har förutsättningarna för att mäta några av indikatorerna förändrats. Detta gäller främst för Delmål 1 och beskrivs nedan. Den halländska hälso- och sjukvården kännetecknas av hög kvalitet, god tillgänglighet samt av nöjda patienter och invånare, vilket visas i nationella jämförelser.

Arbetet med Hälso- och sjukvårdsstrategin syftar till att bibehålla den höga kvalitet regionen har och lyfta de områden där otillräckliga resultat ses. I en tid av ekonomiska utmaningar bör stort fokus ligga på att nå en budget i balans. Mål och fokusområden bör genom årlig prioritering styras mot de områden där de gör mest nytta utifrån aktuella behov och årets budgetförutsättningar. Det innebär bl.a. att vi inte bör lägga kraft och resurser på att bli ännu bättre inom de områden där vi redan är bäst i Sverige. Den långsiktiga uppföljningen av Hälso- och sjukvårdsstrategin beskrivs per delmål nedan. Den årliga uppföljningen av den halländska hälso- och sjukvården grundar sig på de *fokusområden* som pekats ut i *Mål och Budget* och presenteras i regionens uppföljningsrapporter samt årsredovisning.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSSTRATEGIN					
MÅL	En hälso- och sjukvård för bättre hälsa				
DELMÅL	Arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa	Är trygg, sammanhållen och utformas tillsammans med patient och närstående	Arbetar med ständig förbättring för bättre hälsa hos invånarna	Möjliggör att invånare själva tar ansvar utifrån egen förmåga	Har en tydlig prioritering av hur kompetens och resurser används
INDIKATORER	Nationella indikatorer för hälso- och sjukvårdsdata från Vården i siffror	– Sammanvägt index från fem dimensioner* i NPE* – Variabler för sammanhållen vård	– Sammanvägt index från fyra delindikatorer i medarbetarundersökning – Ohälsotalet	– Sammanvägt index från två dimensioner i NPE* – Användning av digitala tjänster	– Den totala budgetramen för hälso- och sjukvården – Andel personal från bemanningsföretag
MÅLNIVÅ "PÅ VÄG MOT MÅLET"	Saknas pga SKL:s ändrade mätmetoder.	Samtliga dimensioner från NPE* $\geq 80\%$ och ingen variabel för sammanhållen vård i nedersta tredjedelen	Indexvärde fyra delindikatorer i medarbetarundersökning ≥ 75 av 100	Båda dimensioner från NPE* $> 80\%$; 70 % av hallänningarna ska ha loggat in på 1177 Vårdguiden	En tydlig trend av minskat underskott för den totala hälso- och sjukvårds-budgeten
MÅLNIVÅ "PÅ MÅLET" (2025)	Saknas pga SKL:s ändrade mätmetoder.	Minst en dimension från NPE* $\geq 90\%$, samtliga dimensioner $\geq 80\%$ samt alla variabler för sammanhållen vård i översta tredjedelen	Indexvärde fyra delindikatorer i medarbetarundersökning ≥ 80 av 100	Minst en dimension från NPE* $> 90\%$, andel positiva svar i båda dimensioner $> 80\%$; 90 % av hallänningarna ska ha loggat in på 1177 Vårdguiden	Den totala budgetramen för hälso- och sjukvården ska hållas

* NPE=Nationell Patientenkät

Tabell 1: Uppföljning av Hälso- och sjukvårdsstrategin – mål, indikatorer och målnivåer

Delmål 1

Hälso- och sjukvården i Halland arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa

Långsiktiga indikatorer

Nationella indikatorer för hälso- och sjukvårdsdata – Vården i siffror

Långsiktiga målnivåer

På väg mot målet:

- Ej fastslaget, pga ändrad mätmetod

På målet:

- Ej fastslaget, pga ändrad mätmetod

När Hälso- och sjukvårdsstrategin beslutades fastslogs att indikatorer för att följa upp delmål 1 skulle vara SKL:s indexberäkningar av Öppna jämförelser, vilket omfattade 21 dimensioner från Öppna jämförelser där delkomponenter inom respektive dimension vägdes samman till ett index för att möjliggöra jämförelse mellan regionerna. SKL har nu upphört att genomföra denna jämförelse. Den jämförelsemetod som nu finns tillgänglig på Vården i Siffror beskriver om respektive region presterar bättre eller sämre än rikssnittet, totalt sett samt inom tematiska hälso- och sjukvårdsområden. Regionen behöver besluta om andra styrverktyg och målvärden för uppföljning av strategin.

Bedömning av måluppfyllelse

Då förutsättningarna för mätning har ändrats är det svårt att göra en bedömning av måluppfyllelse, men med nedan beskrivna resultat bör Halland uppskattningsvis vara *på väg mot målet*. Totalt finns nu 612 indikatorer som är tillämpliga för jämförelse på Vården i Siffror. Inom dessa presterar Halland bättre än rikssnittet för 424 indikatorer, vilket motsvarar 69 procent. För 188 indikatorer (31 procent) presterar Halland sämre än rikssnittet. Vid analys av de tematiska hälso- och sjukvårdsområdena framkommer att Halland är bättre än rikssnittet för mer än hälften av delindikatorerna inom 33 av 36 hälso- och sjukvårdsområden. Inom områdena *Hjärtsjukdom*, *Njursjukdom* samt *Vårdkonsumtion* presterar dock Halland sämre än rikssnittet för fler än hälften av delindikatorerna.

Figur 1. Bedömning av måluppfyllelse delmål 1

Delmål 2

Hälso- och sjukvården i Halland är trygg, sammanhållen och utformas tillsammans med patient och närstående

Långsiktiga indikatorer

Variabler inom sammanhållen vård

- Andel patienter med oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (≥ 65 år)
- Antal personer med undvikbara slutenvårdstillfällen per 100 000 invånare
- Antal vårddygn patienter vårdas på sjukhus som utskrivningsklara per 1 000 invånare 65 år och äldre

Invånarperspektiv

- Sammanvägt index från fem dimensioner (Helhetsintryck, Emotionellt stöd, Respekt och bemötande, Kontinuitet och koordinering samt Tillgänglighet) i Nationell Patientenkät (NPE)

Långsiktiga målnivåer

På väg mot målet:

- Halland ska placera sig i översta eller mellersta tredjedelen jämfört övriga regioner och landsting för de utvalda variablerna inom sammanhållen vård.
- Halland ska ha mer än 80 procent positiva svar i samtliga dimensioner från NPE.

På målet:

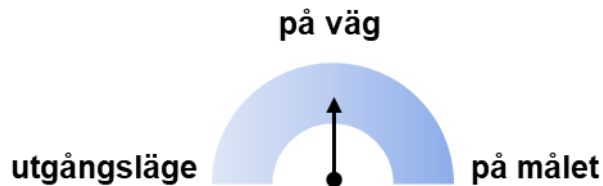
- Halland ska placera sig i översta tredjedelen jämfört övriga regioner och landsting för samtliga utvalda variabler inom sammanhållen vård.
- Halland ska ha 80 procent eller mer positiva svar i samtliga dimensioner och 90 procent eller mer i minst en dimension från NPE.

Bedömning av måluppfyllelse

Halland bedöms inom detta delmål vara "på väg mot målet". För att Halland ska nå upp till den långsiktiga målnivån "på målet" till 2025 krävs att andelen positiva svar i minst en av fem utvalda dimensioner i NPE är 90 procent eller mer, vilket uppnås redan idag. Vidare krävs att andelen positiva svar i samtliga dimensioner är mer än 80 procent, vilket idag uppnås för alla dimensioner utom en (*Kontinuitet och koordinering*, NPE Primärvård). Dessutom ska Halland placera sig i översta tredjedelen jämfört med övriga regioner för tre utvalda indikatorer inom sammanhållen vård, vilket idag uppnås för två av tre indikatorer.

Indikatorn "Andel patienter med oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (≥ 65 år)" belyser för tidig utskrivning från slutenvård, eller utskrivning där uppföljning och fortsatt omhändertagande inte är tillräckligt samordnat. Indikatorn belyser därmed kvaliteten i slutenvården, men också i vårdsystemet som helhet. Relativt övriga regioner har Halland förbättrat sin position och placerar sig nu i mellersta tredjedelen. För indikatorerna "Antal personer med undvikbara slutenvårdstillfällen" samt "Antal vårddygn patienter vårdas på

sjukhus som utskrivningsklara” placerade sig Halland i den översta tredjedelen i jämförelse med övriga regioner. Halland strävar efter att erbjuda sina invånare en sammanhållen vårdkedja och resultaten visar att regionen lyckas relativt väl med detta. För att nå målet kommer dock ytterligare insatser att krävas.

Figur 2. Bedömning av måluppfyllelse delmål 2

Delmål 3

Hälso- och sjukvården i Halland arbetar med ständig förbättring för bättre hälsa hos invånarna

Långsiktiga indikatorer

- Sammanvägt index från fyra delindikatorer i medarbetarundersökning (mäter förbättringsarbete)
- Ohälsotalet (mäter invånarnas hälsa, utan målvärde)

Långsiktiga målnivåer

På väg mot målet:

- Indexvärde ≥ 75 av 100.

På målet:

- Indexvärde ≥ 80 av 100.

Delmål 3 följs upp genom utvalda frågor, i enkäter till medarbetare och chefer, som fångar upp regionens förbättringsarbete. Enkäten går ut till slumpvis utvalda medarbetare två gånger per år. Syftet med enkätfrågorna är att fånga upp hur Region Hallands medarbetare och chefer arbetar med ständiga förbättringar.

Följande områden inkluderas:

- Alla arbetar mot samma mål
- Det finns rätt förutsättningar och verktyg
- Uppföljning och återkoppling av resultat
- Samverkan med patienter/närstående och andra som också arbetar med patientgruppen

Inom ramen för detta delmål följs även *ohälsotalet*¹ som ett mått på invånarnas hälsa. *Ohälsotalet* följs utan fastställt målvärde.

Bedömning av måluppfyllelse

Halland bedöms inom detta delmål ha förbättrat sig något jämfört med utgångsläget. Detta delmål handlar om att varje verksamhet ska arbeta med ständiga förbättringar med målet om en bättre hälsa hos invånarna. Regionens arbete med ständiga förbättringar följs upp genom utvalda frågor i enkäter till medarbetare och chefer. Syftet med enkätfrågorna är att fånga upp hur våra medarbetare och chefer arbetar med ständiga förbättringar. Regionen hade 2018 ett indexvärde på 74 punkter, vilket innebär en förbättring med två punkter jämfört med 2017.

För Halland låg ohälsotalet för andra kvartalet 2019 totalt på 22,2, jämfört med 24,1 för riket. Kvinnor i Halland har ett ohälsotal på 27,0, vilket är markant högre än för halländska män som har ett ohälsotal på 17,6. Motsvarande förhållande ses i riket som helhet.

För att regionen ska nå långsiktig måluppfyllelse ska indexvärdet för de utvalda frågor, i enkäter till medarbetare och chefer, vara minst 80 av 100. Detta mål är högt ställt och för att nå måluppfyllelse till 2025 kommer insatser med fokus på varje verksamhets förbättringsarbete på alla nivåer att krävas.

Figur 3. Bedömning av måluppfyllelse delmål 3

Delmål 4

Hälso- och sjukvården i Halland möjliggör att invånare själva tar ansvar utifrån egen förmåga

Långsiktiga indikatorer

Användning av digitala tjänster

- Andel invånare, utav samtliga invånare, i Halland som loggat in på 1177 Vårdguiden
- Andel invånare i Halland som använder e-tjänster (under utveckling)

¹ Ohälsotalet är ett mått på antal utbetalda dagar med sjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjukersättning/aktivitetsersättning från socialförsäkringen delat med antalet registrerade försäkrade (befolkningen) 16–64 år på årsbasis.

Invånarperspektiv

- Sammanvägt index från dimensionerna *Delaktighet och involvering* samt *Information och kunskap* i Nationell patientenkät (NPE)

Långsiktiga målnivåer

På väg mot målet:

- Användning av digitala tjänster: Minst 70 % av hallänningarna ska ha loggat in på 1177 Vårdguiden
- Minst 80 procent positiva svar i dimensionerna *Delaktighet och involvering* samt *Information och kunskap* i Nationell patientenkät.

På målet:

- Användning av digitala tjänster: Minst 90 % av hallänningarna ska ha loggat in på 1177 Vårdguiden
- Minst 90 procent positiva svar i en av dimensionerna *Delaktighet och involvering* samt *Information och kunskap* från NPE, minst 80 procent positiva svar i båda dimensionerna.

Bedömning av måluppfyllelse

Halland bedöms inom detta delmål vara "på väg mot målet". För att regionen ska nå upp till den långsiktiga målnivån "på målet" till 2025 ska 90 procent av hallänningarna ska ha loggat in i 1177 Vårdguiden. Därutöver ska andelen positiva svar i minst en av de två utvalda dimensionerna NPE vara mer än 90 procent och andelen positiva svar i båda dimensionerna vara minst 80 procent.

För NPE somatisk slutenvård uppnås målvärdet för dimensionen *Delaktighet och involvering*, medan målvärdet inte uppnås inom *Information och kunskap*. Denna dimension uppvisar en differens mot uppsatt mål med -5,5 procentenheter. Sammantaget placerar sig dock Halland bäst i riket inom båda dimensionerna i NPE Primärvård 2017 samt NPE somatisk slutenvård 2018.

I mars 2019 hade 71 procent av de halländska invånarna loggat in på 1177 Vårdguiden, vilket är en ökning om 8 procentenheter jämfört med föregående år. Indikatorn "Andel invånare i Halland som använder e-tjänster" är fortfarande under utveckling, det nationella arbetet ligger efter och indikatorn är inte redo att användas ännu.

Figur 4. Bedömning av måluppfyllelse delmål 4

Delmål 5

Hälso- och sjukvården i Halland har en tydlig prioritering av hur kompetens och resurser används

Långsiktiga indikatorer

- Hälsa- och sjukvårdsbudgeten som helhet
- Andel personal från bemanningsföretag i vårdverksamheterna

Långsiktiga målnivåer

På väg mot målet:

- En tydlig trend av minskat underskott för hälso- och sjukvården.

På målet:

- En hälso- och sjukvårdsbudget i balans.

Indikatorn för målet handlar om budget i balans och fokus ligger på hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet.

Indikatorn *Andel personal från bemanningsföretag i vårdverksamheterna* relaterar till målet om tydlighet i hur regionen använder kompetens och resurser. Denna indikator följs utan målvärde, men påverkar det långsiktiga målet om en hälso- och sjukvårdsbudget i balans.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet om en hälso- och sjukvårdsbudget i balans uppfylls inte. Hälso- och sjukvården som helhet har en ekonomi i obalans och budgetavvikelse uppgår 2018 till -121 mnkr, vilket innebär en förbättring med 120 mnkr jämfört med föregående år. Den största resultatförbättringen har uppstått inom Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsfinansiering (129 mnkr) och beror bland annat på att effektiviseringskravet 2018 är 128 mnkr lägre än föregående år. Även Driftnämnden Närsjukvården har förbättrat resultatet (17 mnkr) jämfört med föregående år, medan Driftnämnden Hallands sjukhus har försämrat resultatet (-30 mnkr).

Andelen läkare och sjuksköterskor från bemanningsföretag i relation till regionens totala personalkostnader uppgår till 3 procent för 2018. Detta är en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. För att nå målet om att den totala budgetramen för hälso- och sjukvården ska hållas kommer fortsatta insatser i enlighet med Hälso- och sjukvårdsstrategin att vara nödvändiga.

Figur 5. Bedömning av måluppfyllelse delmål 5